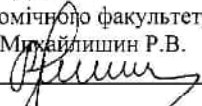

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра аналітичної економіки та міжнародної економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан
економічного факультету
доц. Михайлишин Р.В.

«31» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА ІІІ

підготовки
галузь знань
спеціальність
факультет

докторів філософії
05 “Соціальні та поведінкові науки”
051 “Економіка”
економічний

Робоча програма навчальної дисципліни “Міжнародна економіка ІІІ” для підготовки докторів філософії з галузі знань 05 “Соціальні та поведінкові науки” за спеціальністю 051 “Економіка”.

Розробник:

Крупка І. М., кандидат економічних наук, доцент.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри аналітичної економіки та міжнародної економіки

Завідувач кафедри аналітичної економіки та міжнародної економіки

 (д.е.н., проф. Панчишин С. М.)

Схвалено Вченою радою економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол від “31” серпня 2020 року № 1.

Голова

Вченої ради економічного факультету, доцент

(підпис)

Михайлишин Р.В.

“ 31 ” серпня 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Показник	Галузь знань, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>05 “Соціальні та поведінкові наук”</u> (шифр і назва)	За вибором	
Модулів – 2	Спеціальність <u>051 “Економіка”</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90 год.		Семестр	
		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 2,6	Третій освітньо- науковий рівень вищої освіти: <i>Доктор філософії</i>	Лекції	
		32 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		42 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни “Міжнародна економіка III” є формування поглиблених теоретичних знань та практичних навиків проведення системного аналізу економічних процесів на міжнародному рівні для визначення й розв’язання управлінських проблем у національній економіці спричинених інтеграцією у світове господарство.

Завданням дисципліни є надати аспірантам поглиблені знаннями про: види зовнішньоекономічної політики, їх критичний аналіз та порівняння ефективності; інструменти державного регулювання міжнародних економічних відносин, їх переваги та недоліки; розподіл вигід на мікро- та макrorівні від міжнародної економічної взаємодії країн; еволюцію світового господарства та притаманні йому сьогодні риси; сучасні глобальні проблеми людства та підходи до їх вирішення.

Після завершення цього курсу аспірант буде :

знати:

- – як приймають рішення економічні суб'єкти за умов відкритої економіки;
- – як формуються ціни на міжнародних ринках товарів та послуг та які чинники на них впливають;
- – як за допомогою міжнародного цінового механізму здійснюється розподіл ресурсів та вигід між країнами ;
- – як втручання держави впливає на формування внутрішніх та зовнішніх цін і поведінку національних виробників й споживачів;
- – як міжнародна мобільність факторів виробництва впливає на національну та світову економіку;
- – як відбувається міжнародна економічна інтеграція та її наслідки для національного господарства.

уміти:

- використовувати інструментарій міжнародної економіки для системного аналізу різноманітних ситуацій, що виникають у світовій економіці.
- самостійно аналізувати динаміку міжнародних економічних показників та передбачати наслідки державного втручання у функціонування національних ринків;
- прогнозувати поведінку економічних суб'єктів в коротко- та довгостроковому періоді в умовах відкритої економіки;
- формулювати власні судження щодо доцільності реалізації тієї чи іншої стратегії (політики) з огляду на її вплив на вітчизняну фірму, домогосподарство, галузь чи національну економіку загалом;
- застосовувати математичне моделювання для оцінки ефективності зовнішньоекономічної політики країни.

Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Міжнародна мікроекономіка.

Тема 1. Міжнародна економіка у системі економічних наук.

Міжнародна економіка як об'єкт наукового дослідження. Політична філософія міжнародної економіки. Міжнародний поділ факторів виробництва. Міжнародний ринок і світове господарство.

Тема 2. Теорії міжнародної торгівлі.

Класичні теорії міжнародної торгівлі. Полеміка щодо неокласичних теорій та їх значення в міжнародній торгівлі. Дискусія відносно альтернативних теорій міжнародної торгівлі. Міжнародна торгівля та економічне зростання.

Тема 3. Організація зовнішньоторгівельної діяльності та аналіз міжнародної торгівлі країни.

Організація зовнішньоторговельних операцій. Міжнародна торгівля товарами. Особливості міжнародної торгівлі послугами.

Тема 4. Митні методи регулювання міжнародної торгівлі.

Види, знаряддя та полеміка щодо зовнішньоторгівельної політики. Мито, його функції і види. Економічні наслідки запровадження мита. Специфічні випадки митної політики.

Тема 5. Немитні методи регулювання міжнародної торгівлі.

Кількісні обмеження в міжнародній торгівлі. Приховані методи регулювання торгово-економічної політики. Фінансові інструменти зовнішньоторгової політики. Пескономічні методи регулювання міжнародної торгівлі. Вплив регулятивних механізмів зовнішньої торгівлі на економічний розвиток країни.

Змістовий модуль 2. Міжнародна макроекономіка.

Тема 6. Міжнародне переміщення факторів виробництва.

Міжнародне переміщення капіталу: закономірності, тенденції та актуальні питання державного регулювання. Міжнародна міграція робочої сили; соціально-економічні наслідки. Міжнародні науково-технічні відносини; економічні та правові аспекти.

Тема 7. Платіжний баланс.

Сутність ПБ, джерела інформації та принципи складання. Структура та взаємоз'язок рахунків ПБ. Критерії достатності резервних активів. Чинники, що впливають на рівновагу ПБ. Теорії та методи зрівноваження ПБ. Стан ПБ України у 2010-х рр. Операції ЦБ з резервними активами. Золотовалютні резерви країни.

Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція

Становлення інтеграційних процесів у світовій економіці. Економічні ефекти регіональної інтеграції. Європейська економічна інтеграція: філософія, еволюція та формування сучасної парадигми.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Міжнародна мікроекономіка													
Тема 1. Міжнародна економіка у системі економічних наук.	6	4	2				5						
Тема 2. Теорії міжнародної торгівлі.	6	4	2				5						
Тема 3. Організація зовнішньоторгівельної діяльності та аналіз міжнародної торгівлі країни.	6	4	2				6						
Тема 4. Митні методи регулювання міжнародної торгівлі.	6	4	2				5						

Тема 5. Немитні методи регулювання міжнародної торгівлі.	6	4	2			5							
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>30</i>	<i>20</i>	<i>10</i>										
Змістовий модуль 2. Міжнародна макроекономіка													
Тема 6. Міжнародне переміщення факторів виробництва.	6	4	2			6							
Тема 7. Платіжний баланс.	6	4	2			5							
Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція.	6	4	2			5							
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>18</i>	<i>12</i>	<i>6</i>										
Усього годин	48	32	16			42							

5. Темі семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Міжнародна економіка у системі економічних наук.	2	
2	Теорії міжнародної торгівлі.	2	
3	Організація зовнішньоторгівельної діяльності та аналіз міжнародної торгівлі країни.	2	
4	Митні методи регулювання міжнародної торгівлі.	2	
5	Немитні методи регулювання міжнародної торгівлі.	2	
6	Міжнародне переміщення факторів виробництва.	2	
7	Платіжний баланс.	2	
8	Міжнародна економічна інтеграція.	2	
15	Разом	16	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Міжнародна економіка у системі економічних наук.	5	
2	Теорії міжнародної торгівлі.	5	
3	Організація зовнішньоторгівельної діяльності та аналіз міжнародної торгівлі країни.	6	
4	Митні методи регулювання міжнародної торгівлі.	5	
5	Немитні методи регулювання міжнародної торгівлі.	5	
6	Міжнародне переміщення факторів виробництва.	6	
7	Платіжний баланс.	5	

8	Міжнародна економічна інтеграція.	5	
15	Разом	42	

7. Індивідуальні завдання

Аспіранти мають виконати декілька видів письмових робіт (вирішити практичні завдання, виконати науково-дослідну роботу та презентувати її на семінарському занятті). Під час вибору теми науково-дослідної роботи аспірант має орієнтуватися на задання дисципліни та на об'єкт власного дисертаційного дослідження.

Отримані результати науково-дослідної роботи можуть бути оформлені у вигляді тез доповідей або наукових статей та опубліковані у матеріалах конференцій або фахових виданнях України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Перевагу доцільно надавати виданням із високим імпакт-фактором, які індексуються міжнародними науко-метричними базами.

8. Методи навчання

Лекції, презентації, дискусії, дебати, проблемно-пошукові техніки, метод усного опитування, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, комп'ютерне тестування.

9. Методи контролю

Під час поточного контролю буде використано такі методи оцінювання знань аспірантів: усне опитування, дебати та дискусії, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, розв'язування ситуаційних задач, індивідуальні самостійні роботи, модульний контроль у вигляді комп'ютерного тестування, яке містить теоретичні та практичні завдання.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховують за наступним співвідношенням:

- практичні/самостійні тощо : 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30;
  - контрольні заміри (модулі): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20;
  - іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50.
- Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС*

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX та F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічними радами коледжів).

11. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до практичних занять.
2. Конспект лекцій.
3. Презентації та роздатковий матеріал (в електронній формі).
4. Законодавчі та нормативні документи.

12. Рекомендована література

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка. – Кн. 1 / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. К.: Знання, 2009. – 564 с.
2. Барилюк І. В., Крутка І. М. Вплив наднаціональних організацій та інституцій на діяльність центральних банків / Центральний банк і грошово-кредитна політика: підручник / М. І. Крутка, Є. М. Андрущак, Н. Г. Пайтра та ін. ; за ред. М. І. Крутки. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 526 с. - С. 426-473.
3. Габбард Р. Елен. Гроші, фінансова система та економіка: Підручник / Пер. з англ.; Наук. ред. пер. М.Савлук, Д.Олесневич. – К.: КНЕУ, 2004. – 889 с.
4. Губський Б. В. Євроатлантична інтеграція України. – К.: Логос, 2003. – 328 с.
5. Карбау Р. Міжнародна економіка. – Суми: Козацький Вал, 2004. – 652 с.
6. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Козик В. В., Панкова Л. А., Даниленко Н. Б. – К.: Знання, 2011. – 470 с.

7. Крутка І. М. Концептуальні основи інтеграції фінансового ринку України в глобальний фінансовий простір // *Вісник Львівського університету. Серія економічна.* – 42. – 2009. – С. 325–341.
8. Крутка І. М. Міжнародний рух капіталу і проблеми розвитку економіки України // *Вісник Львівського університету. Серія економічна.* – 40. – 2008. – С. 287–295.
9. Крутка І. М. Особливості та перспективи іноземного інвестування в економіку України // *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка.* – 2009. – № 111. – С. 30–33.
10. Крутка І. М. Порівняльний аналіз основних інструментів зовнішньоторговельної політики в умовах глобалізації // *Формування ринкової економіки в Україні.* – 2009. – Вип. 19. – С. 335–351.
11. Крутка І. М. Фінансовий потенціал капіталу трудових мігрантів України // *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки.* – 2015. – № 2 (72). – С. 221–229.
12. Крутка І. М. Фінансовий ринок України та міжнародні фінансові потоки // *Фінанси України.* – 2009. – № 12. – С. 104–116.
13. Крутка І. М. Вплив фінансового капіталу трудових мігрантів на розвиток національної економіки України // *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес».* – 2014. – № 200, ч. 3. – С. 222–230.
14. Крутка І. М. Державне регулювання вітчизняного ринку фінансових послуг у контексті євроінтеграційних процесів // *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка.* – 2014. – № 8 (161). – С. 36–39.
15. Крутка І. М. Пріоритетні напрями державного регулювання конкурентоспроможності національної економіки України // *Науковий вісник НЛТУ України.* – 2011. – Випуск 21.14. – С. 242–253.
16. Крутка І. М. Теоретичні основи міжнародного переміщення капіталу // *Формування ринкової економіки в Україні.* – 2013. – Випуск 29. – Ч. 1. – С. 274–284.
17. Крутка І. М., Павлик Х. Б. Конкурентоспроможність економіки України на світовому товарному та фінансовому ринках // *Формування ринкової економіки в Україні.* 2012. – Випуск 26. – Ч. 1. – С. 327–340.
18. Крутка І. М., Пікулук М. Міграція трудових ресурсів з України: вплив на реальний і фінансовий сектори національної економіки // *Вісник Львівського університету. Серія економічна.* – 2012. – 48. – С. 139–152.
19. Майср Д. М., Олесевич Д. Міжнародне середовище бізнесу. – К.: Либідь, 2002. – 704 с.

20. *Михасюк І. Р.* Міжнародна економіка: навчальний посібник / І. Михасюк, К. Шайовська. – Львів: Априорі, 2014. – 252 с.
21. Міжнародна економіка [текст] : навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської / Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 384 с.
22. Міжнародна економіка: підручник / [Козак Ю. Г., Лук'яненко Д. Г., Макогон І. В. та ін.]; За ред. Ю. Г. Козака, Д. Г. Лук'яненка, І. В. Макогона [3-тє вид.]. – К. : «Центр учбової літератури», 2009. – 560 с.
23. Міжнародна економіка: підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. – К.: КНЕУ, 2014. – 762 с.
24. *Мрочко М. С., Крупка І. М.* Міжнародна валютно-кредитна система // *Гроші та кредит*: підручник / [за ред. М. І. Крупки]. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. – 420 с. - С. 362–382.
25. *Национальні фінансові системи в умовах глобалізації: Монографія.* / За ред. І. О. Лютого. – м. Івано-Франківськ: Галицька Академія, 2008. – 306 с
26. *Румянцев А. П., Башинська А. І., Корнілова І. М., Коваленко Ю. В.* Міжнародна торгівля: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.
27. *Рут Ф. Р., Філіпенко А.* Міжнародна торгівля та інвестиції. – К.: КНЕУ, 2001. – 488 с.
28. *Киреев А. П.* Международная экономика: В 2 ч. – Ч. I. – М.: Междунар. Отношения, 2000. – 416 с.
29. *Крупка И. М.* Влияние иностранных инвестиций на развитие финансового рынка и экономический рост в Украине // *Управление и образование.* – 2011. – № VII (1). – С. 26–35.
30. *Krugman P.* International Economics: Theory and Policy, 10th Edition / Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc Melitz. – In stock : Prentice Hall, – 2014. – 360 p.
31. *Pugel, Thomas A.* International Economics / Thomas A. Pugel. — Sixteenth edition. – New York: McGraw-Hill Education, 2016. – 766 p.

Розробник

доц. Крупка І. М.